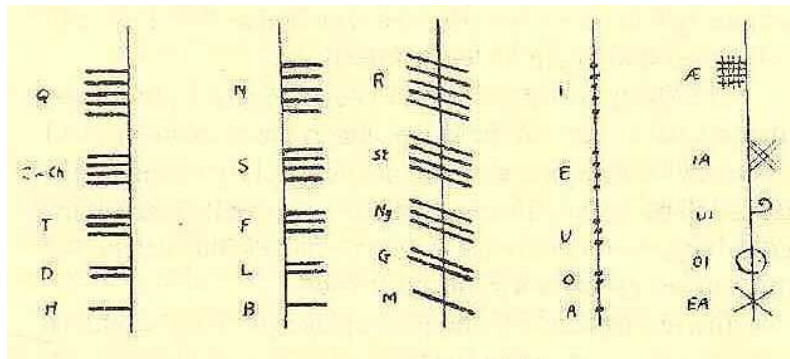

AJALUGU; POLIITIKA; MAJANDUS

1. Seda sümbolistlikku tähestikku kasutasid druiidid. Tähestikus on 20 tähte, mida kujutatakse horisontaalsete või kaldjoontega ühel või mõlemal pool kesket vertikaaljoont. Vertikaaljooneks võib sageli olla kivimonumendi nurk. Igaüks neist tähtedest on nimetatud erineva puu järgi. Praegu eksisteerib veel umbes paarsada selle iidse tähestiku kujutist, enamasti Iirimaa kaljudel, kividel ja ristidel, millistest vanimad võivad olla pärit umbes ajast 2000e.k. Kuidas nimetatakse seda tähestikku?

2. 2002 aasta septembris algas selles riigis kodusõda. Ühel poolel võitlevad riigi ametliku rahvusarmee väeosad (FANCI) nn lojalistid, kes on ustavad valitud president Laurent Gbabwele. FANCI ridades võitleb väidetavalt ka hulganisti Valgevene päritolu palgasõdureid ning kasutatakse ka naaberriikidest värvatud lappsõdureid. -Need jõud on peamiselt kristliku taustaga. Vastasrinde moodustavad New Forces FN-põhjapoolsete alade mässulised, kes kontrollivad ligi 60% riigi territooriumist, Guillaume Soro juhtimisel. Riigis viibivad ka Prantsuse relvajõud ÜRO mandaadiga u 5000 meest. Lojalistid süüdistavad viimaseid mässuliste toetamises ja vastupidi. Millise riigi hetke sisepoliitilist situatsiooni on kirjeldatud?

3. Kellest jutt? See Britannia ikeenide kuninganna, kuningas Prasutaguse lesk, juhtis 60–61 roomlaste-vastast ülestõusu. Vallutanud mitu roomlaste tugipunkti (sh. Londiniumi), sai ta lõpuks ikkagi lüüa ja tappis end. Tema nimi tähendab keldi keeli 'võidukas', mistõttu tema populaarsus kasvas eriti kuninganna Victoria valitsuse ajal. Küsitav on tänapäevani Inglismaa vabaduse ja vabadusvõitluse sümboleid, temast on kirjutatud raamatuid, tehtud filme jne.

4. 13. juunil 2004 osales Eesti esmakordselt Europarlamendi valimistel. Valituks osutunud kuuest saadikust loobus üks oma ametist. Kes loobus ja kes sai tema asemel Euroopasse?

5. 3. detsembril 1775 heisati laeva „Alfred „, pardal Delaware jõel esmakordselt ametlikult Ameerika Ühendriikide lipp. Ajaloolise lipu heiskamise õigus anti toona 28 aastasele Shoti päritolu leitnantile. Küsitav oli meremees juba 13 eluaastast peale, tegutses edukalt orjakauplejana kuid oli sunnitud mereväest lahkuma, kuna julma kohtlemise tagajärjel suri üks ta madrustest. Oma venna nime all hakkas ta seejärel Virginias plantaatoriks. Sõja puhkedes müüdi mees oma istanduse maha ja relvastas oma raha eest eelpoolmainit „Alfredi“, millega sooritas muuhulgas ka dessante (loe röövretki) Inglismaa ja Shotimaa rannikule. 1776 pälvis ta oma kangelaslikkusega tähelepanu, murdes läbi New Yorki blokaadi ja viies kindral Washingtonile hädavajalikkusse sõjamoona. Selle teo eest nimetati ta Ameerika sõjalaevastiku esimeseks kapteniks kuigi sõjalaevastikku polnud veel ametlikult loodudki. Vapruse eest autasustas ka Prantsuse kuninganna Marie Antoinette teda kuldse mõõgaga. Peale sõja lõppu astus seiklusi ihkav mees Vene sõjalaevastikku, kus sai Türgi sõjas ülesnäidatud vapruste eest Katariina II lt kontraadmirali auastme. Kõigest eelnevast hoolimata suri vapper shotlane 45 aastaseks 1792 Pariisis vaesuses ja praktiliselt unustatuna. 1851 võttis USA Kongress vastu otsuse mätta tema põrm ringi Bostoni mereväeakadeemia kalmistule, ühtlasi sai ta ka postuumselt USA laevastikuadmirali auastme. Kes on see üks USA tuntumaid kapteneid?

6. 1220. aastail oli Eesti ala üks peamisi rahva ristijaid ja ristimise korraldajaid soomlane Petrus Kaikiwalde. Esimene soomlaste ristija oli paavst Hadrianus IV poolt 1154 ametisse määratud ning Rootsi kuningas Erik IX Püha poliitilisel ja sõjalisel toel tegutsenud piiskop Henrik. Kaks aastat hiljem langes ta märtrina soome paganate käe läbi ning täna peetakse teda Soome kaitsepühakuks. Soome kiriku organisatsiooni rajas piiskop Toomas [1220–40]. Soome ajalooos nii olulised Henrik ja Toomas ei olnud rahvuselt ei soomlased ega rootslased. Kes siis?

7. 1220. aastail oli Eesti ala üks peamisi rahva ristijaid ja ristimise korraldajaid soomlane Petrus Kaikiwalde. Esimene soomlaste ristija oli paavst Hadrianus IV poolt 1154 ametisse määratud ning Rootsi kuningas Erik IX Püha poliitilisel ja sõjalisel toel tegutsenud piiskop Henrik. Kaks aastat hiljem langes ta märtrina soome paganate käe läbi ning täna peetakse teda Soome kaitsepühakuks. Soome kiriku organisatsiooni rajas piiskop Toomas [1220–40]. Soome ajalooos nii olulised Henrik ja Toomas ei olnud rahvuselt ei soomlased ega rootslased. Kes siis?

8. 1917. aasta detsembris kuulutas 80-90 Naissaarel viibinud punamadrust välja Naissaare vabariigi (Volnõi ostrov Nargen). Vabariik püsis 1918. aasta veebruarini. Vabariigi juhiks oli sama madrus, kes valiti 2. märtsil 1921 Kroonlinna Ajutise Revolutsioonikomitee juhiks. Tõllal ristljal „Petropavlovsk“ kirjutajana teeninud mehele, oli Kotlin seega juba teiseks saareks juhtida. Kui 17. märtsil algas Punaarmee teine pealetung mässulisele saarele, võttis kroonlinlaste juhtkond ühendust Soome valitsusega ning see lubas garnisonile varjupaika. Ülestõusnute järelevägi tõi ennast punastele ohvriks ja 8000 inimest eesotsas küsitavaga jõudsid ka Soome. NKVD karvane käsi küündis küsitavani alles 1945. aastal ja mees pääses üllatuslikult vaid 10 aastase karistusega, kuna surmanuhtlus oli tollal ajutiselt kaotatud. Küsitav suri „siiski“ laagris juba 1947. aastal. On liikvel ka versioonid, et juba 1930. aastal tegi mees koostööd Nõukogude salaluurega kuid siiski on fakt, et elu jooksul kaht saart juhtinud mees suri vangilaagris. Kes?

9. Aastal 1920 kirjutas Stalin üht ankeeti täites elukutse kohta küsivasse lahtrisse sõnaKui Hitler registreeris end 1913 aastal Münchenisse elama asudes politseis samutina..Millise elukutse esindajaks mõlemad hilisemad oponendid end toona pidasid?

10. Kuulete filmimuusikat.Küsitav klassikaline pala sai maailmakuulsaks ja populaarseks peale seda kui seda kasutati 1968 ühes maailmakuulsas filmis. Kes on helilooja?

11. .2005 aasta 30.novembril loodi Shveitsis Zugis North European Gas Pipeline Company.Eesmärgiga rajada gaasijuhe Viiburist Greifswaldi Saksamaal.51% aktsiatest kuulus Vene Gazpromile ja võrdselt 24,5% Saksa energiahiidudele BASF ja E.ON. 4.oktoobril 2006 muutus nii firma nimi kui ka omanikering. Saksa kontsernid loovutasid kokku 9% osalusest Hollandi N.V.Gasunieele.Firma järelevalvekomitee(sisuliselt nõukogu) juhatuse esimees on Endine Saksa Liidukantsler Gerhard Schröder, tegevdirektor endine Dresdner panga juht Mathias Warning.Kuidas on selle ka eesti majandusele üliolulise firma nimi?

12. .Küsimine sõjaväelast , NSVL Marssalit.II maailmasõjas osales ta nooremohvitserina Leningradi kaitsmisel.1983 aastal sai peale edukat karjääri kõrgeima auastme omanikuks ja 1984-88 oli ta ametis NSVL relvajõudude staabiülemana.Mihhail Gorbatsovi liitlasena sõjaväeringkondades aitas ta kaasa 80 lõpu sõjaväereformidele N liidus.1990 aastal sai ta NSVL presidendi sõjalise nõuniku ametiposti.1991 aasta putsis ta otseselt ei osalenud, kuna viibis samal ajal Shotsis puhkusel.Sünnimärgi haripunktis sõitis ta siiski Moskvasse – väidetavalt eesmärgiga ühineda riigipöörajatega kuid puts sai enne läbi.Marssal aga poos ennast oma Kremli kabinetis kardinanööriga üles. Sõjaväelase jaoks, kelle lausahtlis oli laetud relv, tundub taoline enesetapp nii kummaline, et levib arvamus nagu oleks marssali surmale siiski kaasa aidatud.Igatahes maeti ta maha kõigi sõjaliste auavalduste saatel kuid mõned päevad peale matuseid, kaevasid hauröövlid ta surnukeha välja ja varastasid Marssali univormi.Kes on see eduka karjääri nii õnnetult lõpetanud marssal?

13. 13. Ta (1866–1952) oli filosoof, poliitik, kirjanduskriitik ja ajakirjanik. 1903–51 andis välja ajakirja „La Critica“ ja oli ise selle peamine autor. Oli 1902–20 Napoli ülikooli professor, 1920–21 haridus- ja 1944 portfelli minister, 1943–47 Itaalia Liberaalse partei esimees. Oli 1925 koostatud „Antifašistlike haritlaste manifesti“ põhiinitsiaator ja -koostaja, mis tegi temast Mussolini väljapaistvaima oponendi. Tema filosoofiakäsitluse peamine postulaat on väide, et ainus reaalsus on vaim, mis avaldub teoreetilises ja praktilises vormis. Oma nn. vaimufilosoofia jaotas ta esteetikaks, loogikaks, majandusteaduseks ja eetikaks. Kellest on jutt?

14. See vene kirikutegelane ja kirjanik (1620–1682) on saanud tuntuks Nikoni kirikureformide vastasusega ja vanausuliste liikumise algatajana. Ta viibis asumisel Siberis ja Pustozjorskis, kus tsaar Fjodor Aleksejevitsi käsul elusalt põletati. Tema autobiograafia on 17. sajandi vene kirjanduse olulisemaid teoseid. „Ülempreester ... elulugu“ ilmus 2002. a. ka eesti keeles. Kellest on jutt?

15. Praegu on tütarlaste seas ka Eestis ääretult populaarne kanda sellise logoga teksapükse. Toodab neid teksaseid tuntud USA moefirma Rock & Revolution. Selline kroon pole tagataskul sugugi mitte kõigil firma teksamudelitel vaid ainult osal. Mida see kroon tähistab?

16. Kes on see Prantsuse president, keda tema toretseva elustiili pärast kutsuti Päikesepresidentiks? Just temale adresseeris Emile Zola oma kuulsu avaliku kirja „J'accuse“-Ma süüdistan!-milles nõudis Alfred Dreyfussi õigeksmõistmist.

17. Küsitav isik on sündinud Grodnos 1902 aastal. 9 aastaselt jõudis ta koos vanematega New Yorki. 1920 sõbrunes ta Bugsy Siegeli ja Lucky Luciano ja alustas koostööd maffiabosside Salvatore Maranzano ning Joe Masseriaga. Samm sammult tõusis ta Juudi maffia ristiisaks, küll osavate manöövrivate konkurentide auti mängides, küll suurepärase äriavaistuga. 1936 aastast alates keskendas ta oma äri peamiselt hasartmängude suunale Floridas, New Orleansis ja Kuubal. Tema oli ka peamiseks investoriks Flamingo hotell/kasiinole Las Vegases. Samal 1936 aastal õnnestus võimudel ta ka mingi tühise süüdistusega aastakeseks trellide taha panna kuid uuesti tekkis riigivõimudel võimalus temaga arveid õiendada alles 1970 dail aastail peale J.E. Hooveri surma. (Küsitaval oli olemas vaieldamatuid asitõendeid Hooveri homoseksuaalsuse kohta ning viimane kartis nende avalikustamist) Tema nimi käis läbi ka JFK mõrva juurdlustest kuid jäeti kõrvale. Mees suri siiski kõrges vanaduses, vaba mehena, tõelisele mafiosole mitteomaselt kõrivähki. 1991 aastal filmis „Bugsy“, kehastas teda Ben Kingsley, 1991 „Mobsters“ is Patrick Dempsey. 1999 tuli välja tema nime kandev lühiseriaal, kus teda mängis Richard Dreyfuss, 2005 aasta filmis „The Lost City“ oli au teda kehastada Dustin Hoffmannil. Kes?

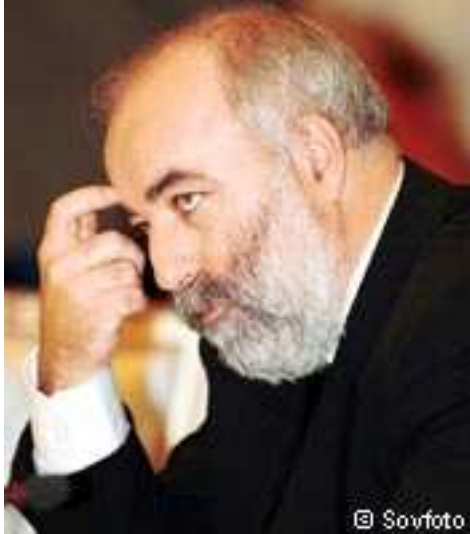
18. . Küsitav sündis u aastal 108 e.k. Nagu Cicero kuulus ka tema 90 e.k. konsul Pompeius Strabo cohors praetoriaasse ja võttis osa Liitlaste(Marsi) sõjast.Hiljem sai temast asevalitseja ja Lucius Cornelius Sulla pooldaja ning salamõrtsukas.Arvatakse et ta hingel oli palju salamõrvu, muuseas ka õemehe ja naisevenna tapmine. 73 e.k. süüdistati teda Vesta neitsi võrgutamises kuid ta pääses karistusest. 68 e.k. sai ta preetoriks ja seejärel Aafrika provintsi asevalitsejaks ning kogus tuntust ohtrate võimuliialdustega .64 aastal kui teda keelduti konsuliks valimast, korraldas ta vandenõu, mis läks ajalukku temanimelise 1.vandenõuna. 63. aastal kavandas ta relvastatud ülestõusu ja korraldas atendaadi Cicerole. 63 aastal pidas Cicero senatis 4 temavastast kõnet ja mees mõisteti surma. Hukkus ta siiski alles 62 e.k. Pistoria lahingus tema vastu saadetud sõjaväega. Juriidiliselt kaheldava surmaotsuse tõttu oli Cicero aga sunnitud veel 58 e.k. maapakku minema. Ajalookirjutaja Sallustius on kirjutanud tema vandenõust põhjaliku monograafia, samuti kajastab neid sündmusi Plutarchos, Appianus ja Cocceianus. Ning kohtuprotsess senat versus..... on väga tuntud. Kes oli see pahalane?

19. . Kellest jutt? Ta sündis Kuubal prantsuse emigrantide peres. Elas nii Prantsusmaal, Inglismaal kui Hispaanias. Abiellus Karl Marxi tütre Lauraga. Õppis Pariis meditsiinikõrgkoolis, ent heideti sealt vasakpoolsete vaadete levitamise pärast välja. Osalet aktiivselt rahvusvaheliste sotsialistlike ja kommunistlike organisatsioonide asutamises. Valiti 1891 esimese marksistina Prantsuse Saadikutekojas liikmeks. Tegeles ka kirjanduskriitikaga ja religiooniteooriaga. Ennetamaks seniilsust sooritasid koos naisega 1911 enesetapu.

20. Küsime ansamblit? See kooslus kasvas 1970ndate lõpus välja tuntud New Yorgi rockiklubist CBGB (kus on mänginud ka Vennaskond). Liidriks David Byrne. Ansamblit on paigutatud punge ja new wave'i kategooriasse. Kuid põhimõjutajaks on olnud siiski funk ja maailmamuusika. Oma panus on antud ka räpi arengusse. Ansambli „viieks liikmeks“ oli 1978-82 maailmakuulus produtsent ja muusik Brian Eno. Koosluse kontsertfilmi „Stop Making Sense“ (1984, rež. Jonathan Demme) peetakse läbi aegade üheks paremaks rockfilmiks. Nende laulu „Psycho Killer“ on kaverdanud ansambel Kontor („Kuke protestilaul“). Bänd hajus 1991.aastal.

21. Kõige Venemaa oligarhi ja kultuurimehe. Kõige tähtsam oma esimest suurt juubelit samal ajal kui meie mängisime Eesti mv individuaalmängu. 14. aprillil. Tema väärtuseks pakub The Forbes magazine hindas möödunud aastal tema väärtust 100 miljardi dollari suuruseks, kuid arvestades eelmise aasta oktoobris müüs ta enda alumiiniumikontserni SUAL group Russian Aluminiumile võib see number olla veel vähe pakutud. Raudteehärraks õppinud mees on suuremat tuntuks võitnud suure kunstimehe. 2004 aastal ostis ta Forbesite perekonnalt 9 Faberge muna tõi need Venemaale ja avas Moskva Kremli endanimelise väljapaneku. Samuti maksis ta kinni Danilovski kloostri kellade transpordi Harvardi ülikooli Lowell House st tagasi kodumaale. (kellad ostis kloostri sulgenud Nõukogude valitsuselt 1930 aastal USA suurtööstur Charles R. Crane). Nimetage oligarhi- Renova grupi omanik ja president!!

22. 12. aprillil 1920 moodustas Eesti vabariigi valitsus Rahandusministeeriumi juurde Otsekohaste maksude peakomitee ning Asutav Kogu võttis vastu esimese tulumaksuseaduse. Maksuvabaks tuluks määrati 3000 marka aastas, maksumäär aga oleneb maksustatava tulu suuruselt. Minimaalne maksumäär oli 2%. Kui suur oli maksimaalne maksumäär? (+- 10% 1p)

23. Piibli järgi olid esimesed inimesed Aadam ja Eeva ning seal on ka kirjas kuidas nad loodi. Kreeka mütoloogia kohaselt olid esimesed inimesed aga Deukalion ja Phyrra. Deukalioni vormis Prometheus savist. Kuid kes olid Phyrra vanemad?

24. 1950 aasta kevadel toimus Tartus viimaste rahvuslike mälestusmärkide hävitamine. Kuigi peaaegu kõik mis võimalik oli selleks ajaks juba maha võetud, õhku lastud või minema veetud- leiti ikkagi linnas olevat veel kolm poliitiliselt ja ideoloogiliselt ebasobivat objekti. Esimesena 28. aprillil kisti maha kalevipoja kuju, seejärel hävitati veel üks Toomemäel asunud ausammas ja viimasena (15.05.) kadus Gustav Adolf Ülikooli peahoone tagant. Tänapäevaks on kõik kolm mälestusmärki taastatud viimasena just see küsitav 2004 aastal. Mille või kelle ausammas oli see kolmas? oopia lõhutatud ausambast valmistati ühes teises Eestimaa paigas juba 1988 aastal.

25. . Pildil olev daam C:J.Walker(sündinud Sarah Breedlove) eluaastad 1867-1919 on Ameerikas niivõrd austatud isik, et tema pilt on paigutatud postmargile ja tema elulugu õpetatakse lastele koolides.Daam leiutas midagi, mis tegi ta esimeseks mustanahaliseks naismiljonäriks. Mis oli tema edu põhjustanud leiutis? Pilt pole ainult illustratsiooniks!

